

IETS UIT DE OUDE WERELD EN TIJDEN.

Christenen, die van ganscher harte aan hunnen Heer en Zaligmaker gelooven, hebben voorzeker geen uitwendig bewijs noodig om zeker te zijn, dat de dierbare Bijbel Gods Woord is, en ook in datgene wat hij van natuurlijke en geschiedkundige zaken vermeldt, goddelijke, zuivere waarheid behelst. Een zekere professor Voigt moge dan al willen beweren en de menschen diets maken, dat de scheppingsgeschiedenis eene bloote mythe is, en God den mensch niet naar zijn beeld zou hebben geschapen; hij moge al willen staande houden, dat uit het oorspronkelijke slijk eerst wormen zijn ontstaan, die bij meerdere en meerdere ontwikkeling open zijn geworden, die later door de eerste menschen zijn vervangen, — wij hebben inig medelijden met zulke dwaze stellingen en gunnen gaarne aan zulk een, die zich meer dan wijs waant, het genoege, dat hij meent van een orang-utang af te stammen.

Voor den Christen is het echter ook eene verheuging des harten als hij bespeurt, dat alle wetenschap niet tot zulke afdwalingen voert, maar zoo zij integendeel slechts ernstig naspoort, tot ontdekkingen leidt, welke datgene wat wij in de Heilige Schrift lezen en voor waarheid aannemen, meer en meer bevestigen.

Door die hoogwijze, geleerde, ongeloofige wereld zijn ook de geschiedkundige gebeurtenissen, welke ons de Bijbel vermeldt, meermalen betwijfeld. Zoo heeft men b. v. beweerd, dat de opgave van den profet Jona, dat Nineve drie dagreizen in omtrek had, zeer overdreven was en daaraan in geen deele geloof kan worden, die later door de opgravingen, welke de franschman Botha en de engelschman Layard, in de streek waar Nineve stond, hebben laten verrigten, bevestigen echter volkomen hetgeen de profet Jona er van heeft gemeld.

Zoo ging het ook met de geschiedenis der Israëlieten gedurende den tijd van hun verblijf in Egypte: men heeft haar op ééne lijn geschaard met die legenden en fabelen, welke de Grieken en Romeinen over den oorsprong van hun volk en de eerste tijden van deszelfs bestaan hebben verdict en als geschiedenis bewaard.

Maar ook in dezen heeft de nieuwere tijd weér veel aan het licht gebracht, waardoor de opgaven der Heilige Schrift woordelijk bevestigd worden. Zoo als algemeen bekend is, hebben de oude Egyptenaren veel zorg besteed om de lichamen hunner dooden voor bederf te behoeden en hebben hun, inzonderheid als het voornaamste mannen waren, papyrusrollen mede in het graf gegeven, waarop hunne daden, of het merkwaardigste uit hun leven waren vermeld. Zulke rollen zijn er reeds vele gevonden en den taalkenners is het, door vergelijking en nasporing, wezenlijk gelukt schrift en taal dezer rollen te ontfeeren en tot duidelijkheid te brengen.

In de laatste tijden heeft zich vooral een oostenrijksche reiziger, Brugsch genaamd, gedurende een lang verblijf in Egypte daarmede bezig gehouden, en wij zullen eenige feiten zijner ontdekkingen opgeven, om te bewijzen, dat ook deze dienstbaar zijn aan de bevestiging der bijbelsche oorkonden.

Ingevolge de gevondene opschriften bouwde koning Ramses II, om zijn land tegen de invallen zijner naburen uit het noorden te beschermen, onderscheidene burgt en vestingen. Onder deze behoorden de sterken Ramses en Pachtum, welke tusschen de Rode Zee en Nijl lagen. Klaarblijkelijk zijn deze twee egyptische namen dezelfde, welke in Exod. 1 : 11 voorkomen: „men bouwde voor Farao schatsteden (of voorraadsteden) Piton en Raimeses.“ Ook de naam Farao, welke in de boeken van Mozes voor alle koningen van Egypte gebezigd wordt, wordt veelvuldig op de rollen aantroffen en heet in het opper-egyptisch Per-aa, in het neder-egyptisch Pher-aa, hetwelk zoo veel beteekent als „het hooge huis.“ Van deze benaming stamt nog heden ten dage de gewone titel der turksche regering: „de Verhevene Porte,“ af.

Onder de verschillende rollen heeft Brugsch ook de zoodanige gevonden, die betrekking hebben tot deze bouwwerken. In eene van die berigt een schrijver aan zijne oppersten, hoe schoon en prachtig hij de stad Ramses had gevonden, en hoe men zich daar gered maakte haren grooten stichter op feestelijke wijze te ontvangen. — Op de keerzijde staan rekeningen van den bouw en onder anderen: „Gezamenlijke bouwwerken twaalf, uitgevoerd door menschen, welke om steenen te bakken uit hunne werkplaatsen ontboden waren, om aan de stad te arbeiden. Zij moesten dagelijks hun getal van steenen leveren, zonder te mogen uitrusten, alvorens dat getal vervaardigd was.“ Dit is toch een klaar bewijs voor de harde leendiensten, waartoe de Israëlieten gedwongen waren. De arbeiders, van welke hij spreekt, komen toch op de rol voor met het woord Apúru, de egyptische vorm voor den naam Hebreërs. — Een ander schrijver, met name Kanitín, meldt op zijn blad: „Mogt het mijn heer bevredigen, dat ik zijn bevel heb volvoerd, alzoo luidende: Voedt de soldaten, alsmede de Hebreërs, die opontboden zijn, om steenen te torsch, naar de groote stad van koning Ramses, en ondergeschikt zijn aan den hoofdman der politie-soldaten Amencan. Iedere maand deel ik hun de voeding toe, ingevolge het voorschrift, mij door mijn heer en meester gegeven.“

Ook in het dal Hamamát staat een opschrift, in eene reus gebeteld, hetwelk van dien steenarbeid spreekt, en daarbij van 800 Hebreërs, onder het opzigt van politie-soldaten, melding maakt. — Ook werd te Thebe een opschrift in een steen ontdekt, hetwelk een verbond vermeldt, dat Ramses II, juist de Farao onder wien de Israëlieten hunnen uittogt volvoerden, sloot met den koning der Hethiten en de bepaling behelste: „Als de onderdanen van koning Ramses bij den koning der Hethiten komen, zal hij hun geen bescherming verleenen, maar noodzaken tot Ramses, den koning der Egyptenaren, terug te keeren.“ Dit verbond is blijkbaar ontstaan uit de vrees, welke in Exod. 1 : 10 is vermeld: „Kom aan, laat ons wijselijk tegen hetzelve handelen, opdat het niet vermenigvuldige, en het geschiede, als er eenige krijg voorvalt, dat het zich ook niet verveege tot onze vijanden, en tegen ons strijde, en uit het land optrekke.“

Zoo moeten de steenen weder getuigen tegen de vijanden van Gods Woord en de waarheid van hetzelve bevestigen!

EEN SPOORTREIN GERED.

„Eenige jaren geleden,“ verhaalde onlangs een conducteur van een spoorlijn, „stoomde onze trein over eene bijna verlatene en zeer bergachtige landstreek. Het was in een kouden Decemberavond, en het had zeer sterk gesneeuwd; de sneeuw lag op sommige plaatsen bijna drie voet hoog. Onder weg overviel ons een halve storm, gepaard met hevige sneeuwjagt, en wij konden bijna geen hand voor onze oogen zien, zoo donker was het; maar ik had geen vrees, want ik wist dat de rails over een vasten grond lagen. Een scherp geluid uit de lokomotief echter deed mij plotseling opschrikken; in mijn angst ijde ik naar de stokers, die reeds bezig waren den trein te stoppen. Ik greep mijne lantaarn, zag zoo spoedig mogelijk naar voren, en ontdekte tot mijne groote verwondering een groot vuur, bij welks schijnsel ik eerst ontdekte in welk een groot gevaar wij verkeerd hadden; want de sneeuw en de geweldige regens hadden eene verzakking veroorzaakt, zoodat wij op het punt hadden gestaan in een verwaarloosd afgrond te storten. Maar wie kon op dat zoo eenzaam gedeelte des bergwegs dit groot vuur tot onze waarschuwing ontstoken hebben? Eene arme weduwe en hare drie kleine kinderen, die op eenigen afstand in eene armzalige hut woonden, waarbij eenig land dat zij bebouwd en waarin al haar rijkdom bestond, had ter waarschuwing dit groote vuur aangelegd en had bij dat vuur gezeten meer dan twee uren lang de aankomst van den spoorlijn afgewacht. Ik vond daar onze redster met hare kinderen staan, geheel verkleumd van koude en druipnat. „God zij gelooft!“ riep zij verrukt uit, zoodra zij mij herkende, terwijl zij mij bij de hand greep. „Ik had liever mijn leven verloren, dan dat er een haar van uw hoofd zou gekrenkt worden. Maar ik heb er ook God zoo vurig voor gebeden, dat Hij den trein bij tijds zou stoppen.“ Hierop knielde zij met hare kinderen neder en dankte luide God voor zijne uitredding. Ik volgde haar voorbeeld, terwijl de machinist en de stokers met ontroering dit tooneel aanstaarden. Ik bad de goede weduwe en hare kinderen naar hunne woning te spoeden, terwijl ik al de passagiers, die haar omringden, het gevaar verhaalde, waarin wij verkeerd hadden, en de wonderbare wijze, waaraan wij onze redding te danken hadden, die uit erkentelijkheid eene som van f 450 bijeenbrachten en aan de arme weduwe aanboden. De spoorweg-maatschappij liet een geheel nieuw huis voor haar bouwen en schonk haar en hare kinderen nog daarbij eene vrij-kaart gedurende geheel hun leven, die tevens den last inhield, dat, waar zij ook heen wilde reizen, de trein voor haar alleen moest ophouden. Maar wat had nu eigenlijk die moeder tot zulk eene moedige daad, met opoffering van haar eigen leven bewogen? — Niets anders dan dat ik haar en hare kinderen nu en dan een vriendelijk woord toevoegde, en haar eenige kleine diensten had bewezen.“

UIT HET DAGBOEK VAN DR. R. J. VAN DER MEULEN, OP ZIJN 23JARIGEN LEEFTIJD GESCHREVEN.

Overdenking over Matth. 9 : 12: „Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn.“

Woord des vredes, mij dierbaarder het verband. Dierbaar woord! Naarmate ik behoefte aan troost gevoel, naar die mate troost het ook. Zoo regtvaardigt de Heere Jezus zijn gedrag tegen lasterende vijanden. Hij is de vriend van tollenaars. Hij eet met hen en wijst geen zondaar, hoe groot, immer af. En waarom niet? Omdat zij, die ziek zijn, Hem van noode hebben. Heere Jezus!

ik ben ziek, veel erger dan ik weet; zie hier dan uwen patiënt. Ik weet niet wat mij scheelt, maar genoeg, hoofd en hart is kraak, en Gij weet het volkomen. Verbreek de verdorvenheid in mij; maak mij nederig voor U; verloochen mij aan mijzelven; ontdek mij aan mijne verborgene afdwalingen; laat uw Geest mij regt gevoelig maken aan mijne kwaal; laat mij dagelijks vorderen in zelfkennis, verloochening, zachtmoedigheid, lijdzaamheid; geef mij... maar neen, ik heb er geen kennis van, ik wil geen recept voorschrijven. Gij alleen kent mijne kwaal en de kracht uwer middelen; Gij weet of zij schielijk dan wel langzaam moeten werken, en of zij zoet dan wel bitter moeten wezen; of zij moeten ontbinden dan wel zamentrekken; laat mij gehoorzaam en lijdelijk onder uwe handen zijn. Ziek te zijn is onzalig, maar uw ziekte te zijn is zaligheid. Ik wil u dan niet zeggen hoe Gij met mij handelen moet; uw Vader keert er U goed voor, laat ik U dan ook volmaakt vertrouwen en zonder te vragen: Wat geeft Gij mij in, hoe is dat klaar gemaakt, hoe moet dat nu werken, zal dat nu wel helpen? Maar ik wil innemen en het dan aan U overlaten mij te behandelen als een, die doodziek is, maar onder uwe handen niet kan sterven. Dat is nu maar mijne zaak; genezen, en wijze van genezen is voor uwe rekening. Heere Jezus! ik geef de geheele behandeling mijner ziekte aan U over; ik wil mij met niets bemoeien; moet ik mijne ziekte nog meer gevoelen, zwak blijven of versterkende middelen hebben, Gij moet het weten. Eens juich ik volkomen hersteld voor uwen troon.

ENGELWACHT BIJ KINDEREN.

Bij het beleg en het beschieten van Pruisisch Holland door de Polen in 1820, viel een kanonkogel in eene wieg, waarin twee kinderen lagen, juist tusschen hen, zonder een hunner enig letsel te doen.

KERSTLIED,

DOOR PETUS HAACK,

IN LEVEN PREDIKANT TE AMSTERDAM.

Eer en roem zij Israëls Koning,
Die uit zijn verheven woning
Op deez' aarde nederdaalt.
Laat de dood en hel nu beven,
Nu de Vorst van heil en leven
Menschen met die gunst bestraalt.

Nu, nu is er vreugd op aarde,
Daar Maria Jezus baarde
In het needrig Bethlehém.
Zondaars, staakt nu 't angstig klagen,
Jezus, 's Vaders welbeagen,
Leeft op aarde, hoort naar Hem.

Eere zij nu God hier boven,
Laat Hem aard en hemel loven,
Daar Hij schenkt zijn eigen Zoon.
Jezus, Jezus is geboren,
Aard en hemel laat u hooren,
Juicht nu Serafs voor Gods troon.

KINDERLIJK VERTROUWEN.

Ik droeg mijn bijna vijf-jarig zootje op de schouders. Iemand daarbij tegenwoordig, zeide tot hem: „Louis, wees voorzigtig.“ — „Och,“ zeide hij zeer naïf; „mijn vader houdt mij vast!“

„Mijn vader houdt mij vast!“ Welk een beschamend woord voor vele kinderen Gods! Hoe menigmaal gaan wij, om vastgehouden te worden, bij menschen, terwijl de Heere God den vloek uitsprekt over hem, die vleesch tot zijnen arm stelt! „Ja, Vader, onze Vader in Christus houdt ons vast. Laat ons dat woord gelooven, dan mogen de bergen verzet worden, de sterren haren loop veranderen, God onze God is gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde. Hij houdt vast, tot in eeuwigheid, zijne kinderen.“

L.